

Aangeschoten wetenschapper

Onlangs bevatte *STATOR* een artikel waarin werd beschreven hoe 19^e-eeuwse statistici zich inzetten tegen drankmisbruik. Toen ik het las moest ik meteen denken aan een van de zeldzame keren in mijn leven dat ik behoorlijk aangeschoten ben geraakt, en dat nog wel in functie!

Het was aan het eind van de jaren 90 van de vorige eeuw, tijdens een van de tweejaarlijkse ISI-congressen. Een gebruikelijk onderdeel van die congressen is het diner dat de Directeur-Generaal voor de Statistiek van het gastland geeft voor al zijn collega's die het congres bezoeken en nog wat gasten van vergelijkbare statuus. Afhankelijk van budget, luim van de gastheer en ruimte in de zaal worden dan, naast de directeur van het Permanent Office van het ISI, ook enkele medewerkers van dat Office uitgenodigd. Ik heb gedurende de ruim 25 jaar dat ik als vrijwilliger bij dat Permanent Office werk vrijwel alle congressen bezocht en regelmatig aan zo'n diner deelgenomen.

Ook ditmaal was ik uitgenodigd en men had mij tegenover de DG van een Balkanland geplaatst, een land dat nauw betrokken was bij de vele vijandigheden die volgden op het uiteenvallen van het voormalige Joegoslavië. De goede man sprak amper Engels en werd daarom vergezeld van een assistente die als tolk fungeerde. Na het voorgerecht ging het mis, hij was tot de ontdekking gekomen dat ik uit Nederland kwam, een van de landen die participeerden in het bombarderen van Sarajevo. Hij hield mij zo ongeveer persoonlijk medeverantwoordelijk voor die bommen. Met een verontschuldigende glimlach vertaalde zijn assistente zijn woedende opmerkingen in mijn richting. Daarbij vermoedde ik dat ze de ál te scherpe kantjes weglief. Nu heb ik altijd weinig interesse en inzicht gehad in politieke ontwikkelingen, en de ingewikkelde verhoudingen in de Balkan waren al helemaal onbegrijpelijk voor me. Maar ik kon de heftige verbale aanval-

len moeilijk negeren, ik zat daar tenslotte niet alleen en allengs begonnen meer mensen mee te luisteren.

Ik besloot me totaal te onthouden van enig politiek commentaar, dat was niet moeilijk want zoals gezegd wist ik daar niets van. Ik heb verteld dat ik me verontschuldigde voor mijn totale politieke ignorantie en zei dat dit een wetenschappelijke bijeenkomst was waarbij ik aanwezig was als wetenschapper. Ik zei dat hij dat ongetwijfeld ook was en stelde daarom voor om, als collega-wetenschappers, samen het glas te heffen op onze gezamenlijke interesse en de politiek er verder buiten te laten. Waarschijnlijk was de man op voornamelijk politieke gronden in zijn belangrijke functie benoemd want hij was zichtbaar gevlod dat ik hem als wetenschapper beschouwde. Tot mijn grote opluchting sloeg zijn eerst zo vijandige houding om als een blad aan een boom, hij omhelsde me, greep zijn glas, leegde het in een teug en schonk onze glazen nog eens in.

De politiek kwam die avond verder niet meer ter sprake, wel moest er vele malen op onze wetenschappelijke vriendschap worden geklonken. Ondanks de uiterst zinnige nipjes die ik nam was ik aan het eind van het diner toch meer aangeschoten geraakt dan me lief was. Maar gelukkig schoot ook daar die assistente weer te hulp, zij gaf me een steuntje op de smalle loopplank naar de boot die ons terug zou brengen van het eiland waar het diner plaatsvond. Eenmaal op de vaste wal, buiten gehoorbereik van haar baas, verontschuldigde ze zijn eerdere aanvallen en zei 'You handled that awful situation very well'.

Tsja, er zullen niet veel wetenschappers zijn die kunnen zeggen dat ze uit hoofde van hun functie aangeschoten zijn geraakt.

GERRIT STEMERDINK is eindredacteur van *STATOR*.
E-mail: gjstemerdink@hotmail.com